

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

ГІСТАРЫЧНА-АРХЕАЛАГІЧНЫ ЗБОРНІК

Заснаваны ў 1927 годзе

Выпуск 34

Мінск
«Беларуская навука»
2019

ЗМЕСТ

ДА 90-ГОДДЗЯ ІНСТИТУТА ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

<i>Вячаслаў Даніловіч, Вадзім Лакіза.</i> Уклад Інстытута гісторыі НАН Беларусі ў развіццё сучаснай айчыннай гісторычнай навукі	6	6
<i>Ольга Левко, Андрей Войтэхович, Васіль Воронін.</i> Новыя рэзультаты научных исследований центра археологии и древней истории Беларуси	22	22
<i>Николай Смехович, Александра Кузнецова-Тимонова, Елена Трубчик.</i> Вклад сотрудников центра новой и новейшей истории Беларуси в развитие отечественной исторической науки (2009–2019 гг.)	33	33
<i>Валянцін Голубеў.</i> Цэнтр спецыяльных гісторычных навук і антрапалогіі: дасягненні і перспективы	44	44
<i>Ольга Марфіна.</i> Развитие антропологических исследований древнего и современного населения в Институте истории НАН Беларуси . .	53	53
<i>Кацярына Крывічаніна, Уладзімір Тугай.</i> Дзейнасць цэнтра ўсеагульной гісторыі і міжнародных адносін Інстытута гісторыі НАН Беларусі	66	66
<i>Ірина Жилинская.</i> Научная деятельность центра истории geopolитики Института истории НАН Беларуси в 2014–2019 гг.	72	72

ГІСТОРЫЯ

<i>Віталій Галубовіч.</i> Сойм Рэчы Паспалітай у адзнаках беларускай шляхты: заганы і прапановы па ўдасканаленіі функцыянавання парламенцкай сістэмы ў час праўлення Уладзіслава Вазы (1633–1648 гг.)	79	79
<i>Андрэй Мацук.</i> Адкладанне павятовых соймікаў ВКЛ у 1697–1717 гг.	85	85
<i>Ірына Кітурка.</i> Арганізацыя дзеянасці мытнай службы ВКЛ у 1775–1791 гг.	94	94
<i>Андрэй Раюк.</i> Роля Оштарпаў і Горватаў у ста-наўленні прылуцкай сядзібы.	101	101
<i>Юлія Латушкова.</i> Нарматыўна-прававое ре-гуляванне фінансаў на тэрыторыі, падпарадко-ванай Грамадзянскаму ўпраўленню Усходніх зямель (па матэрыялах друкаванага выдання «Dziennik urzędowy zarządu cywilnego Ziemi Wschodnich»)	107	107
<i>Вячаслаў Даніловіч.</i> Ажыццяўленне камсамо-лам нацыянальнай працы сярод польскай моладзі Савецкай Беларусі ў 1920-я гг.	115	115
<i>Николай Нестерович.</i> Экономическая поли-тика руководства советского государства и ее реализация в БССР (1921–1940 гг.)	120	120
<i>Vyacheslav Danilovich, Vadzim Lakiza.</i> Contribution of the Institute of History of the NAS of Belarus to the development of modern national historical science	6	6
<i>Olga Levko, Andrey Voitekhovich, Vasil Varonin.</i> New research results of the Center for Archeology and Ancient History of Belarus	22	22
<i>Mikalai Smiakhovich, Alexandra Kuznetsova-Timonova, Alena Trubchyk.</i> Contribution of the researches of the Center for Modern and Contemporary History of Belarus to the development of Belarusian historical science (2009–2019)	33	33
<i>Valentin Goloubeu.</i> Center for Auxiliary Sciences and Anthropology: achievements and prospects	44	44
<i>Olga Marfina.</i> Development of anthropological studies of ancient and modern population at the Institute of History of NAS of Belarus	53	53
<i>Katsiaryna Kryvichanina, Uladzimir Tugay.</i> The activity of the World History and International Cooperation Center of the Institute of History of the NAS of Belarus	66	66
<i>Irina Zhilinskaya.</i> Scientific activity of the Center for the History of Geopolitics of the Institute of History of the NAS of Belarus (2014–2019).	72	72
<i>Vitaly Halubovich.</i> The Polish-Lithuanian Commonwealth Parliament in Belarusian gentry opinions: disadvantages and proposals to improve the functioning of the parliamentary system during the reign of Vladislav Vasa (1633–1648)	79	79
<i>Andrey Matsuk.</i> Postponement of the Grand Duchy of Lithuania povet sojmiks in the 1697–1717	85	85
<i>Iryna Kiturka.</i> Organization of customs service in Grand Duchy of Lithuania in 1775–1791	94	94
<i>Andrey Rayuk.</i> The role of the family of Oshtorp and Gorvat in the formation of Priluki estate	101	101
<i>Yuliya Latushkova.</i> Financial regulation in the territory under the control of the Civil Administration of the Eastern Lands (based on the materials of the “Dziennik urzędowy zarządu cywilnego Ziemi Wschodnich” publication)	107	107
<i>Vyacheslav Danilovich.</i> The implementation of the komsomol national work among the Polish youth of Soviet Belarus in the 1920s.	115	115
<i>Mikalai Nestsiarovich.</i> Economic policy of the leadership of the Soviet State and its realization in the BSSR (1921–1940)	120	120

Віталій Кривут. Социально-экономическое и национально-культурное положение молодежи в Западной Беларуси (1921–1939 гг.)	130	Vitali Krivuts. Socio-economic and national-cultural situation of the youth in Western Belarus (1921–1939)	130
Аляксандр Бараноўскі. Фарміраванне паўночна-ўсходняй адміністрацыйнай мяжы БССР у 1924 г.	136	Aliaksandr Baranouski. Formation of the north-eastern border of the BSSR in 1924	136
Ірина Воронкова. Судебные дела об административных правонарушениях и уголовных преступлениях китайцев – жителей Беларуси (1933–1936 гг.)	141	Irina Voronkova. Court cases on administrative violations and criminal offences of Chinese residents of Belarus (1933–1936)	141
Святослав Кулінок. Борьба партизан Беларуси с немецкой агентурой в годы Великой Отечественной войны.	147	Svatoslav Kulinko. The struggle of Belarusian partisans with German agents during the Great Patriotic war	147
Анна Катюшкіна. Итоги работы мелиоративного хозяйства на Полесье в послевоенные десятилетия (1944–1980-е гг.)	155	Hanna Katsiushkina. The outcome of the land reclamation farming in Polesia in the postwar decades (1944–1980-ies)	155
ГІСТАРЫЯГРАФІЯ, І МЕТАДЫ ГІСТАРЫЧНАГА ДАСЛЕДАВАННЯ			
Кірыл Мяцеліца. Беларуская вексілалагічная тэрміналогія ў XVI–XVII стст.: вытокі і асаблівасці	159	Kiryl Miatsetlitsa. Belarusian vexillological terminology 16 th –17 th centuries: origins and features	159
Аляксандр Башков. Источниковая база в системе изучения шляхетских усадеб и резиденций XVI–XIX вв. на юго-западе Беларуси.	164	Aliaksandr Bashkou. The database of the sources in the research system of nobles' estates and residences of the 16 th –19 th centuries in the southwest of Belarus	164
Васіль Варонін. Судовая грамата Венцлава Микалаевіча, меркаванага Міхалона Літвіна	173	Vasil Varonin. A judicial certificate of Venclav Mikolayevich, supposed Michalo Litvanus	173
Аляксандр Малышэў, Яўген Рамінскі. Канстытуцыя Піліпа Орліка як нарматывны дагавор: дагматычны і гісторыка-параўнанычны аспекты	179	Oleksandr Malyshev, Yevgen Rominskyi. Constitution of Pylyp Orlyk as a normative treaty: dogmatic and historical-comparative aspects	179
Сяргей Марозаў. Пытанне дзяржаўнасці Вялікага Княства Літоўскага ў творчасці краёўцаў (1901–1921 гг.)	186	Siarhei Marozau. Question of the Grand Duchy of Lithuania statehood in the works of krajovtsy (1901–1921)	186
Андрэй Унучак. Постаць Каастуся Каліноўскага ў творчасці беларускіх навукоўцаў, літаратаў і мастакоў (1923–1963 гг.)	194	Andrei Unuchak. Kalinouski character in the works of Belarusian academicians, writers and artists (1923–1963)	194
АРХЕАЛОГІЯ			
Вадім Шадыро. Великое переселение народов в исторических судьбах населения на территории Беларуси (III–VIII вв. н. э.)	203	Vadim Shadyra. The Great Migration of Peoples in the Historical Fates of the Population in Belarus (3 rd –8 th centuries A. D.)	203
Алена Касюк. Новыя вынікі вывучэння славянскіх помнікаў другой паловы 1-га тысячагоддзя н. э. у Беларускім Палесці	209	Alena Kasjuk. New results of the research of slavic settlements the second half of the 1st millennium A. D. in Belarusian Palesse	209
Вадзім Кошман. Ваенная археалогія канфліктаў Новага і Навейшага часу на тэрыторыі Беларусі ў свяtle археалагічных даследаванняў пачатку XXI ст.	215	Vadim Koshman. Military archeology of conflicts of the New and Modern age period on the territory of Belarus in the light of archaeological research of the beginning of the 21 th century	215
РЭЦЭНЗІІ			
Анастасія Скеп'ян. Рэцэнзія на кнігу: Ragauskienė Raimonda. Mirties nugalēti nepavyko: Biržų ir Dubingių kunigaikščių Radviļų biologinė istorija (XV a. паб. – XVII a.)	224	Anastasija Skepjan. Review of the Ragauskienė Raimonda. Mirties nugalēti nepavyko: Biržų ir Dubingių kunigaikščių Radviļų biologinė istorija (XV a. паб. – XVII a.)	224